

OBSAH

ÚVOD	7
1.0 POJETÍ ŠKOLNÍ DIDAKTIKY	9
1.1 CVIČENÍ	13
1.2 LITERATURA	13
2.0 ŽÁK	15
2.1 PEDAGOGICKOPSYCHOLOGICKÁ CHARAKTERISTIKA ŽÁKA 2. STUPNĚ ZÁKLADNÍ ŠKOLY A ŽÁKA STŘEDNÍ ŠKOLY	15
2.2 ŽÁK V SOUČASNÉ ŠKOLE	18
2.3 NADANÝ ŽÁK VE VÝUCE	19
2.4 HANDICAPOVANÝ ŽÁK VE VÝUCE	21
2.5 PEDAGOGICKÁ INTEGRACE POSTIŽENÝCH ŽÁKŮ	22
2.6 ŽÁK JINÉHO ETNIKA A ŽÁK S JINÝM MATEŘSKÝM JAZYKEM VE VÝUCE	25
2.7 CVIČENÍ	27
2.8 LITERATURA	28
3.0 UČIVO	29
3.1 CO JE UČIVO	29
3.1.1 Struktura učiva	30
3.1.2 Výběr základního učiva	30
3.2 KURIKULUM VE ŠKOLNÍ DIDAKTICE	31
3.3 PEDAGOGICKÉ DOKUMENTY	35
3.3.1 Standardy a kmenové učivo, vzdělávací programy	36
3.3.2 Učební plán, učební osnovy, časově tematické plány	36
3.3.3 Učebnice	37
3.4 CVIČENÍ	39
3.5 LITERATURA	39
4.0 MIMOŠKOLNÍ PROSTŘEDÍ	40
4.1 RODINA ŽÁKA	40
4.2 REGION ŠKOLY	41
4.3 CVIČENÍ	43
4.4 LITERATURA	43
5.0 PEDAGOGICKOPSYCHOLOGICKÁ DIAGNOSTIKA VE ŠKOLNÍ DIDAKTICE	44
5.1 PŘEHLED METOD ZJIŠŤUJÍCÍCH DIAGNOSTICKÉ ÚDAJE	45
5.2 DIAGNOSTIKA SOCIÁLNÍCH VZTAHŮ	47
5.3 DIAGNOSTIKA HODNOTOVÉ ORIENTACE ŽÁKŮ	50
5.4 DIAGNOSTIKA SEBEPOJETÍ ŽÁKA	51
5.5 DIAGNOSTIKA ZÁJMŮ ŽÁKŮ	53
5.6 DIAGNOSTIKA VZTAHU ŽÁKŮ K PŘEDMĚTU	53

5.7	DIAGNOSTIKA PERSPEKTIVNÍ ORIENTACE	54
5.8	DIAGNOSTIKA OBLASTI VZDĚLÁVACÍ	55
5.8.1	Metoda ústního zkoušení	56
5.8.2	Didaktický test	56
5.9	CVIČENÍ	58
5.10	LITERATURA	59
6.0	INTERAKCE A KOMUNIKACE VE VÝUCE	60
6.1	VERBÁLNÍ KOMUNIKACE VE ŠKOLE	61
6.2	NONVERBÁLNÍ KOMUNIKACE VE ŠKOLE	63
6.3	KOMUNIKACE ČINEM	65
6.4	CVIČENÍ	66
6.5	LITERATURA	67
7.0	DIDAKTICKÉ ZÁSADY	68
7.1	ZÁSADA KOMPLEXNÍHO ROZVOJE OSOBNOSTI ŽÁKA	68
7.2	ZÁSADA VĚDECKOSTI	69
7.3	ZÁSADA INDIVIDUÁLNÍHO PŘÍSTUPU	69
7.4	ZÁSADA SPOJENÍ TEORIE S PRAXÍ	70
7.5	ZÁSADA UVĚDOMĚLOSTI A AKTIVITY	70
7.6	ZÁSADA NÁZORNOSTI	71
7.7	ZÁSADA PŘIMĚŘENOSTI	71
7.8	ZÁSADA SOUSTAVNOSTI	72
7.9	ZÁSADA TRVALOSTI A OPERATIVNOSTI	72
7.10	CVIČENÍ	74
7.11	LITERATURA	74
8.0	VÝUKOVÉ CÍLE A JEJICH TAXONOMIE	75
8.1	VLASTNOSTI VÝUKOVÝCH CÍLŮ	77
8.2	TAXONOMIE VÝUKOVÝCH CÍLŮ	79
8.2.1	Taxonomie kognitivních cílů	79
8.2.2	Taxonomie afektivních cílů	84
8.2.3	Taxonomie výcvikových cílů	88
8.3	VYMEZOVÁNÍ VÝUKOVÝCH CÍLŮ	89
8.4	CVIČENÍ	90
8.5	LITERATURA	91
9.0	VÝUKOVÉ METODY	92
9.1	KLASIFIKACE METOD VÝUKY	93
9.2	METODY A CHARAKTER ČINNOSTI UČITELE A ŽÁKŮ	96
9.3	KOMPLEXNÍ KLASIFIKACE ZÁKLADNÍCH SKUPIN METOD VÝUKY	99
9.4	STRUČNÁ CHARAKTERISTIKA NĚKTERÝCH METOD VÝUKY	100
9.5	CVIČENÍ	106
9.6	LITERATURA	106

10.0	UČEBNÍ ÚLOHY VE VÝUCE	107
10.1	DEFINICE A ROLE UČEBNÍCH ÚLOH	108
10.2	Z TEORIE UČEBNÍCH ÚLOH	108
10.3	POSUZOVÁNÍ A PROJEKTOVÁNÍ SOUBORŮ UČEBNÍCH ÚLOH	111
10.4	CVIČENÍ	114
10.5	LITERATURA	114
11.0	ORGANIZAČNÍ FORMY VÝUKY	115
11.1	INDIVIDUÁLNÍ VÝUKA	116
11.2	HROMADNÁ (FRONTÁLNÍ) VÝUKA	116
11.3	INDIVIDUALIZOVANÁ VÝUKA	118
11.3.1	Diferencovaná výuka	118
11.3.2	Skupinová výuka	119
11.3.3	Projektová výuka	121
11.3.4	Otevřené vyučování	122
11.3.5	Týmová výuka	123
11.3.6	Domácí práce žáků	123
11.3.7	Programované vyučování	123
11.4	CVIČENÍ	124
11.5	LITERATURA	125
12.0	MATERIÁLNÍ DIDAKTICKÉ PROSTŘEDKY	126
12.1	KLASIFIKACE MATERIÁLNÍCH DIDAKTICKÝCH PROSTŘEDKŮ	126
12.2	VÝPOČETNÍ TECHNIKA VE VÝUCE	128
12.3	TELEVIZE VE VÝUCE	131
12.4	ZÁSADY PRÁCE S UČEBNÍMI POMŮCKAMI	132
12.5	CVIČENÍ	133
12.6	LITERATURA	133
13.0	OSOBNOST UČITELE A JEHO KOMPETENCE	134
13.1	ROZHODOVÁNÍ V PEDAGOGICKÉ PRAXI A JEHO PROBLÉMY	138
13.2	DIAGNOSTICKÉ ČINNOSTI UČITELE	139
13.3	PLÁNOVÁNÍ A PŘÍPRAVA NA VÝUKU	142
13.4	REALIZACE VÝUKY	145
13.4.1	Motivace a zájem žáků	145
13.4.2	Vedení žáků v průběhu výuky	148
13.4.3	Komunikace ve výuce, učitelova řeč	152
13.4.4	Kázeň ve výuce	155
13.4.5	Humor	159
13.4.6	Klima třídy	160
13.4.7	Autorita učitele	161
13.5	HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VÝUKY (EVALUACE VÝSLEDKŮ VÝUKY)	163
13.6	SEBEREFLEXE A SEBEZDOKONALOVÁNÍ V PEDAGOGICKÉ ČINNOSTI UČITELE	170
13.7	STYLY VEDENÍ ŽÁKŮ	172
13.8	LITERATURA	175

14.0	PŘÍLOHY	17
14.1	ZÁKLADNÍ PEDAGOGICKÉ DOVEDNOSTI (Příloha č. 1)	17
14.2	SCHÉMA ROZHOVORU SE ŽÁKEM (Příloha č. 2)	179
14.3	SCHÉMA ROZHOVORU S RODIČI (Příloha č. 3)	181
14.4	PŘÍKLAD DIAGNOSTICKÉHO VYUŽITÍ INFORMACÍ O PROSPĚCHU ŽÁKA (Příloha č. 4)	183
14.5	VÝRAZY PRO POPIS CHOVÁNÍ PŘI UČENÍ A PRÁCI (Příloha č. 5)	185
14.6	PŘÍKLADY SLOVNÍCH HODNOCENÍ Z NĚKOLIKA PRAŽSKÝCH ZÁKLADNÍCH A STŘEDNÍCH ŠKOL (Příloha č. 6)	186
14.7	SCHÉMA POZOROVÁNÍ, ANALÝZY A HODNOCENÍ VÝUKY (Příloha č. 7)	188
14.8	KLÍČOVÉ OTÁZKY K SEBEHODNOCENÍ A (SEBE)REFLEXI PRÁCE UČITELE (Příloha č. 8)	190
14.9	ÚRYVEK Z PROGRAMU N. A. CROWDERA: POUČKA Z TEORIE ČÍSEL (Příloha č. 9)	191
14.10	I. LEKCE PROGRAMOVANÉ UČEBNICE J. G. HOLANDA A B. F. SKINNERA: ANALÝZA CHOVÁNÍ (Příloha č. 10)	192